

DALYVAVIMO COST VEIKLOJE ATASKAITA

2017 12 21

COST veikla:

CA15113

Išdžiūstančių upių ir laikinų upelių tyrimai ir valdymas

Science and Management of Intermittent Rivers and Ephemeral Streams (SMIRES)

Dalyvė:

Jūratė Kriaučiūnienė, dr., Lietuvos energetikos instituto Hidrologijos laboratorijos vadovė

Institucija:

Lietuvos energetikos institutas

Breslaujos g. 3, LT-44403 Kaunas

tel.: 8 37 401962, faks.: 8 37 401963, hydro@mail.lei.lt

Dalyvauta viename COST veiklos valdymo komiteto posėdyje ir darbo grupės (DG1: Išdžiūstančių upių ir laikinų upelių susidarymas, pasiskirstymas, veiksniai ir hidrologiniai trendai /*The occurrence, distribution, drivers and hydrological trends of IRES*) susitikime (Lionas, 2017 06 6-7 d.).

2017/06/07 d. dalyvauta COST veiklos CA15113 SMIRES valdymo komiteto susitikime Lione (Prancūzija).

Valdymo komiteto (VK) posėdyje svarstyta:

- darbo grupių mokslinės veiklos planai,
- darbo grupių mokslinės veiklos numatomi rezultatai ir tarpinės ataskaitos rengimas;
- sekančių veiklos VK posėdžių bei darbo grupių susitikimų planavimas (vieta, laikas),
- veiklos biudžeto planavimas,
- trumpalaikių mokslinių stažuocių organizavimas ir kiti klausimai.

2017/06/06 d. dalyvauta COST veiklos CA15113 SMIRES DG1 darbo grupės susitikime, kuris įvyko Lione (Prancūzija). Šiame grupės susitikime dalyvavo 12 skirtingų šalių mokslininkai. Grupės vadovas Eric Sauquet ir veiklos dalyviai aptarė numatomas grupės veiklas bei laukiamus rezultatus. Susitikime buvo svarstomi keturi pagrindiniai grupės darbo tikslai ir jų įgyvendinimo galimybės:

1 tikslas – išdžiūstančių upių hidrologinių duomenų bazės sukūrimas (atsakingi asmenys Tobias Gauster (Boku) ir Aurelien Beaufort (Irstea)). Šiame susitikime pateiktas meta duomenų lentelės šablonas. Naudojant šį šabloną visų šalių mokslininkai artimiausiu laikotarpiu turėtų sukurti bendrą Europos šalių hidrologinių duomenų meta bazę, skirtą išdžiūstančių upių tyrimams. Naudojant šiuos duomenis bus sudaryti visos Europos išdžiūstančių upių pasirinktų parametrų žemėlapiai.

2 tikslas – R statistinio paketo pritaikymas išdžiūstančių upių tyrimams (atsakingi asmenys Tobias Gauster and Gregor Laaha (Boku)). Programavimo kalbos R pagrindu šiuo

metu kuriamas specialus statistinis paketas, skirtas išdžiūstančių upių dėsningumų tyrimams. Sukurtos specialios šio paketo paprogramės bus pateiktos visų šalių dalyviams, kurie galės analizuoti savo šalių upes pagal sukurtą vieningą tyrimo metodiką. Atliktų tyrimų rezultatai leis suprasti išdžiūstančių upių formavimosi dėsningumus, pasiskirstymą ir trendus visoje Europoje. Gautų tyrimų pagrindu bus ruošiama publikacija į aukšto lygio mokslinį žurnalą.

3 tikslas – **išdžiūstančių upių katalogo sukūrimas** (atsakingi asmenys Ilja van Meerveld (UZH) and Francesc Gallart (CSIC)). Susitikime nustatytos tokio katalogo sukūrimo gairės. Jame bus pateikta išdžiūstančių upių klasifikacijos sistema, sudaryta atsižvelgiant į upes veikiančius klimato veiksnius, ir pasirinktų Europos upių detalus aprašymas. Diskutuota apie šablono sudarymą, pagal kurį kiekviena šalis per artimiausią pusmetį turės detaliai aprašyti mažiausiai vieną tipinę išdžiūstančią upę. Naudojant paruošto katalogo medžiagą, bus parengta publikacija aukšto lygio moksliniam žurnalui.

Grupės nariai pristatė pranešimus apie hidrologinius sausrų ypatumus bei vykdomus mokslinius tyrimus savo šalyse. Lietuvos atstovė J. Kriauciūnienė pateikė pranešimą apie klimato kaitos ir antropogeninių veiksnių įtaką Lietuvos išdžiūstančioms upėms.

DG1 grupės pranešimų sąrašas:

- Aurélien Beaufort, Irstea, “Understanding the hydrological functioning of headwater streams using periodic observations of river flow state”;
- Jurate Kriauciuniene, Lithuanian Energy Institute, “Climate change and anthropogenic impact of low flow of Lithuanian rivers”;
- Yves Tremblay, HydroSciences Montpellier, “Impact of climate change on river flow regime and regional analysis of drought”;
- Plamen Ninov, National Institute of Meteorology and Hydrology, Sofia, “Monitoring and investigation of intermittent rivers in Bulgaria”;
- Ilja van Meerveld, Switzerland, “Crowdwater, Hydrological CitizenScience”.